

Memo

aan De leden van de vaste commissie voor Onderwijs, Cultuur en Wetenschap

datum 27 november 2025

betreft Reactie rappel moties en toezeggingen OCW - inclusief ambtelijk advies

Hieronder treft u geannoteerd de reactie van de **minister en staatssecretaris van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (OCW)** op het motie- en toezeggingenrapport.¹

Motie

In onderstaand overzicht treft u één openstaande motie aan met een samenvatting van de motie, de reactie van het ministerie en een ambtelijk voorstel.

- **Motie-Koffeman (PvdD) c.s. over compensatie van studenten van de pechgeneratie (36.200, P)** – Ingediend: 1 november 2022 - Uitvoeringsstatus: niet uitgevoerd.

In deze motie wordt de regering verzocht om studenten van de pechgeneratie op een behoorlijke wijze te compenseren voor de door hen betaalde of te betalen rentelasten.

Standpunt ministerie 5 november 2025

Over de uitvoering van deze motie is de Eerste Kamer geïnformeerd in de brief 'Reactie op halfjaarlijks verzoek om informatie over de stand van zaken van een aantal moties en toezeggingen van de staatssecretaris van OCW' (Kamerstukken I, 2024/25, 36600 VIII B). Het vorige kabinet heeft de Eerste Kamer geïnformeerd dat zij voornemens was deze motie niet uit te voeren. Dat is gebeurd in de brief van 6 december 2022 (Kamerstukken I 2022/2023, [35788, AB](#)) en op 24 mei 2023 met de brief Verslag van een nader schriftelijk overleg (met reactie op nadere vragen) over de herinvoering van de basisbeurs en tegemoetkoming van huidige studenten zonder basisbeurs (Kamerstukken I 2022/23, [35788, nr. AF](#)). In het regeerprogramma van dit kabinet is een extra tegemoetkoming opgenomen voor leenstelselstudenten. Het wetsvoorstel dat hierop ziet zal naar verwachting begin 2026 bij de Tweede Kamer worden ingediend. Met deze invulling acht het kabinet deze motie alsnog uitgevoerd.

Ambtelijk voorstel

Geadviseerd wordt de uitvoeringsstatus (niet uitgevoerd) te handhaven in afwachting van het genoemde wetsvoorstel dat begin 2026 wordt verwacht en de deadline te verschuiven naar 1 juli 2026.

Toezeggingen

In onderstaand overzicht van (deels) openstaande toezeggingen vindt u de titel en de samenvatting van de toezegging, de reactie van het ministerie, een ambtelijke toelichting op en/of ambtelijk voorstel over de - al dan niet te wijzigen - status of deadline van de toezegging, tenzij het oordeel aan de commissie wordt gelaten.

- **Toezegging Voorhangen algemene maatregel van bestuur (T02334) (34.251)** – Ingediend: 7 juni 2016 - Status: openstaand

¹ [Kamerstukken I 2025/26, 36 800 VIII, A.](#)

datum 27 november 2025

blad 2

De Minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Bruijn (VVD), toe de algemene maatregel van bestuur over de hoofdlijnen van de begroting voor het mbo te zijner tijd bij de Eerste Kamer voor te hangen.

Reactie ministerie OCW 5 november 2025

De toezegging tijdens de behandeling van de wet versterking bestuurskracht in het mbo en het hoger onderwijs op 7-06-2016 is dat een eventuele AMvB op grond van Web art. 8a.1.6 lid 3a bij de Eerste Kamer wordt voorgehangen. Via dit AMvB kunnen nadere regels worden gesteld over wat moet worden verstaan onder de hoofdlijnen van de begroting. Van deze mogelijk[heid] is echter nooit gebruik gemaakt. Ook de evaluatie van de wet in 2021 heeft hiervoor geen aanleiding gegeven (Kamerstukken I 2021/22, [34251, nr. J](#) en Kamerstukken II 2021/22, [34251, nr. 95](#)). Er is ook nu geen voornemen om alsnog met een AMvB te komen. De toezegging T02234 is daarom niet meer actueel.

Oordeel commissie

De commissie kan de toezegging **afvoeren of** de huidige **status (openstaand) handhaven** en de *deadline* verschuiven naar 1 juli 2026.

Achtergrond

Aan de toezegging is strikt genomen niet voldaan: er is geen AMvB over de hoofdlijnen van de begroting voor het mbo voorgehangen bij de Kamer. Evenmin is er een voornemen om (alsnog) met een AMvB te komen. Ook na de wetsevaluatie is er nooit aanleiding geweest om van deze mogelijkheid gebruik te maken. Als de commissie gelet hierop van oordeel is dat de toezegging niet meer actueel is zou de toezegging kunnen worden afgevoerd. Als de commissie meent dat de toezegging nog wel relevant is kan de status (openstaand) worden gehandhaafd en overwogen worden in schriftelijk overleg te treden met de minister om te bezien of er op enigerlei wijze uitvoering kan worden gegeven aan deze toezegging.

- **Toezeggingen T03060, T03062 en T03082**

Toezegging Onafhankelijk onderzoek naar duurzame versterking ([T03060](#)) ([35.554](#)) - Ingediend: 8 december 2020 - Status: deels voldaan

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media zegt de Eerste Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Veldhoen (GroenLinks), Pijlman (D66) en Vos (PvdA), toe onafhankelijk onderzoek te laten verrichten naar duurzame versterking van de publieke omroep, zowel wettelijk als financieel, en gelet op het internationale krachtenveld. Het onderzoek naar erkenninghouders maakt hier deel van uit. Over het voornemen tot het doen van onderzoek wordt de Eerste Kamer geïnformeerd en zij wordt in de gelegenheid gesteld om een reflectie op de onderzoeksopzet te geven ([35554, N](#)).

Reactie ministerie OCW

De Eerste Kamer is op 7 juli 2021 en 25 februari 2022 ([35554, N](#)) per brief geïnformeerd. De commissie OCW besloot daarop tot nader schriftelijk overleg en de toezegging als deels voldaan aan te merken. De toezegging is voor een deel nagekomen met de brief over de stand van zaken toezeggingen en moties op het gebied van media 2020-2021 (Kamerstukken I 2020/21, [35554, nr. F.](#)) en de Eerste Kamer is vervolgens op 16 november 2023 over deze toezegging geïnformeerd met de brief 'Rapport Adviescollege Van Geel 'Eenheid in veelzijdigheid'' (Kamerstukken 2023-2024, [32827, nr. F.](#)).

datum 27 november 2025

blad 3

In de Mediabegrotingsbrief 2026, die medio november 2025 aan de Eerste en Tweede Kamer wordt verstuurd, wordt een toelichtende passage opgenomen over hoe de toezegging wordt afgedaan.

Toezegging Proeve van een nieuw omroepstelsel (35.554) (T03062) -

Ingediend: 8 december 2020 - Status: openstaand

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Pijlman (D66) en Bikker (ChristenUnie), toe de proeve van een nieuwe omroepstelsel ook naar de Eerste Kamer te sturen en daarin aandacht te besteden aan objectiveerbare criteria.

Reactie ministerie OCW

In de Mediabegrotingsbrief 2026, die medio november 2025 aan de Eerste en Tweede Kamer wordt verstuurd, wordt een toelichtende passage opgenomen over hoe de toezegging wordt afgedaan.

Toezegging Totaalbeeld financiering publieke omroep (35.042/35.453) (T03082) -

Ingediend: 2 februari 2021 - Status: openstaand

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Veldhoen (GroenLinks), toe om de Kamer op de hoogte te brengen indien blijkt dat niet alle inkomsten bij de publieke omroep worden meegenomen in het onderzoek naar de financiering van de publieke omroep.

Reactie ministerie OCW

In de Mediabegrotingsbrief 2026, die medio november 2025 aan de Eerste en Tweede Kamer wordt verstuurd, wordt een toelichtende passage opgenomen over hoe de toezegging wordt afgedaan.

Mediabegrotingsbrief 2026

De Mediabegrotingsbrief 2026² waar het ministerie in haar reactie op alle drie de toezeggingen aan refereert is ontvangen op 14 november 2025. **In deze brief staat op pagina 23 met betrekking tot onderhavige toezeggingen (T03060, T03062, T03082) het volgende opgenomen:**³

Uw kamer heeft mij er recent op gewezen dat er een aantal toezeggingen op het gebied van mediabeleid open staat. Van een aantal zaken is toegezegd dat daar in de beleidsreactie op het rapport van het Adviescollege Publieke Omroep op teruggekomen zou worden. De brief die mijn ambtsvoorganger op 4 april jl. aan de Tweede Kamer heeft gestuurd is die betreffende beleidsreactie. Ik stuur die brief nu als bijlage⁴ mee naar de Eerste Kamer opdat daarmee de toezeggingen op dit punt afgedaan zijn.

Ambtelijk voorstel T03060, T03062 en T03082

Met betrekking tot de status van toezeggingen **T03060** (nu deels voldaan), **T03062** en **T03082** (nu openstaand) wordt voorgesteld de status als **voldaan** aan te merken.

Achtergrond T03060, T03062 en T03082

De commissie is op 2 december 2021 per brief geïnformeerd over de onderzoeksopzet over een onafhankelijk onderzoek naar duurzame versterking van de publieke omroep, zowel wettelijk als financieel, en gelet op het internationale krachtenveld ([35554, M](#)). De

² Kamerstukken I 2025/26, [36.800 VIII, B](#).

³ Op pagina 24 van de Mediabegrotingsbrief 2026 wordt met betrekking tot deze passage verwezen naar de toezeggingen 4019, 4320 en 4006. Ambtelijk is degevraagd te kennen gegeven dat deze (interne OCW) nummers betrekking hebben op T03060, T03062, T03082.

⁴ Kamerstukken I 2025/26, 36.800 VIII, B, [Bijlage brief, 4 april 2025](#).

datum 27 november 2025

blad 4

commissie heeft hier schriftelijk overleg over gevoerd ([35554, N](#) en [35554, O](#)) en besloot op 14 juni 2022 naar aanleiding hiervan toezegging **T03060 als deels voldaan** te blijven handhaven in afwachting van het onafhankelijk onderzoek naar de duurzame versterking van de publieke omroep.

De commissie heeft op [10 december 2024](#) naar aanleiding van de brief van het ministerie van OCW op het vorige motie- en toezeggingen rappel besloten de status van toezegging **T03060** als deels voldaan te handhaven en de status van toezeggingen **T03062** en **T03082** als openstaand *in afwachting van de beleidsreactie op het eindrapport van het Adviescollege Publieke Omroep (oftewel adviescollege-Van Geel)*.

Deze beleidsreactie op het eindrapport is meegestuurd als bijlage met de mediabegrotingsbrief 2026.⁵ De beleidsreactie heeft betrekking op alle drie de toezeggingen.

Ten aanzien van de financiering van publieke omroep (**T03082**) wordt op pagina 17 in de beleidsreactie vermeld dat de Kamer **voor de zomer van 2025** zal worden geïnformeerd over *“de toekomstige rol van reclame bij het financieren van de landelijke publieke omroep”* en dat gereflecteerd zal worden op *“de verschillende financieringsmodellen”*. Deze informatie heeft de Kamer op 27 november 2025 ontvangen. Het betreft een beleidsreactie⁶ op een rapport⁷ over een onderzoek naar de effecten van het verruimen van de mogelijkheden voor Ster-reclame op de Nederlandse advertentiemarkt.

- **Toezeggingen T03080 en T03480**

Toezegging Onderzoek naar desinformatie bij de publieke omroep

([35.042/35.453](#)) (**T03080**) - Ingediend: 2 februari 2021 - Status: openstaand

De Minister voor Basis- en Voortgezet Onderwijs en Media zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Pijlman (D66), toe om het onderzoek naar de veiligheid van journalisten uit te breiden met een onderzoek naar nepnieuws en desinformatie bij de publieke omroep.

Reactie ministerie OCW:

In de Mediabegrotingsbrief 2026, die medio november 2025 aan de Eerste en Tweede Kamer wordt verstuurd, wordt een toelichtende passage opgenomen over hoe de toezegging wordt afgedaan.

Toezegging Tegengaan desinformatie publieke omroep ([35.925 VI](#))

(**T03480**) - Ingediend: 31 mei 2022 - Status: openstaand

De staatssecretaris voor Cultuur en Media zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Backer (D66) over de status van een eerdere toezegging aan lid Pijlman (D66) om te onderzoeken of er binnen de Mediawet voldoende mogelijkheden zijn om desinformatie bij de publieke omroep tegen te gaan, toe dit mee te nemen in de beleidsdoorlichting media en de Kamer over de resultaten te informeren.

Reactie ministerie OCW 5 november 2025

In de Mediabegrotingsbrief 2026, die medio november 2025 aan de Eerste en Tweede Kamer wordt verstuurd, wordt een toelichtende passage opgenomen over hoe de toezegging wordt afgedaan.

⁵ Kamerstukken I 2025/26, 36.800 VIII, B, [Bijlage brief, 4 april 2025](#).

⁶ Kamerstukken I 2025/26, [32.827, J](#).

⁷ Kamerstukken I 2025/26, 32.827, J, [Bijlage brief, 4 oktober 2025](#).

datum 27 november 2025

blad 5

Mediabegrotingsbrief 2026

De Mediabegrotingsbrief 2026⁸ waar het ministerie in haar reactie op beide toezeggingen aan refereert is ontvangen op 14 november 2025. **In deze brief staat op pagina 24 met betrekking tot onderhavige toezeggingen (T03080 en T03480)** het volgende opgenomen:

Aan de toezeggingen met betrekking tot desinformatie bij de publieke omroep heb ik geen opvolging gegeven. Het is voor mij ongemakkelijk om te spreken van 'desinformatie' bij de publieke omroep, aangezien daarmee de stap naar een oordeel over de inhoud van journalistiek te dichtbij komt. Wel kan ik melden dat ik momenteel werk aan het versterken van de journalistieke functie bij de publieke omroep, zoals ook vermeld in de voornoemde brief aan de Tweede Kamer van 4 april jl. Een voorstel voor eventuele maatregelen zal met de Tweede Kamer worden gedeeld zodra het wetsvoorstel waarin de hervorming van de landelijke publieke omroep wordt behandeld in de Eerste Kamer, daarin zal niet worden ingegaan op deze specifieke toezeggingen. De toezeggingen beschouw ik dan ook als afgedaan.

Beleidsreactie van 4 april 2025 op het rapport van het Adviescollege Publieke Omroep (adviescollege-Van Geel).

In voornoemde Mediabrief wordt verwezen naar een brief van aan de Tweede Kamer van 4 april 2025. Deze brief als bijlage meegezonden en betreft de beleidsreactie op het rapport van het Adviescollege Publieke Omroep.⁹ In deze brief worden in paragraaf 5.3 twee voorstellen gedaan ter versterking van de journalistieke functie bij de publieke omroep: het beter positioneren van de Ombudsman en het stellen van aanvullende eisen aan het redactiestatuut.

Oordeel commissie T03080 en T03480

De commissie kan de toezegging **afvoeren of** de huidige **status (openstaand) handhaven** en de *deadline verschuiven* naar 1 juli 2026.

Achtergrond

Aan de toezeggingen is niet voldaan. Uit de reactie van het ministerie volgt dat er ook in de toekomst geen opvolging aan zal worden gegeven. De commissie kan gelet hierop besluiten de toezegging af te voeren. Als de commissie meent dat de toezegging nog wel relevant is in het licht van onder meer de voorstellen die zijn gedaan over het versterken van de journalistieke functie bij de publieke omroep kan de status (openstaand) worden gehandhaafd en overwogen worden in schriftelijk overleg te treden met de minister om te bezien of er op enigerlei wijze uitvoering kan worden gegeven aan deze toezegging.

- **Toezegging In reactie op rapport van het adviescollege-Van Geel ingaan op bundelen van gelden en budgetten (36.176) (T03755)** - Ingediend: 24 oktober 2023 – Status: openstaand

De staatssecretaris Cultuur en Media zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Prins (CDA), toe de mogelijkheid van het bundelen van de verplicht te investeren gelden van de streamers met de budgetten van de publieke omroep mee te nemen bij de reactie op het rapport van het Adviescollege Publieke Omroep (adviescollege-Van Geel).

Reactie ministerie OCW:

"De Eerste Kamer is op 7 november 2024 over deze toezegging geïnformeerd met de brief 'Agenda audiovisueel aanbod - Verbeelding door inzicht, talentontwikkeling en samenwerking' (Kamerstukken I 2024/25, [36176, nr. E](#)).

⁸ Kamerstukken I 2025/26, [36.800 VIII, B](#).

⁹ Kamerstukken I 2025/26, 36.800 VIII, B, [Bijlage brief 4 april 2025](#).

datum 27 november 2025

blad 6

Uw Kamer wordt via de Mediabegrotingsbrief 2026, die medio november 2025 wordt verstuurd, geïnformeerd over de moties en toezeggingen over publiek-private samenwerking. Deze moties en toezeggingen zien onder meer op de samenwerking tussen de publieke omroep en private partijen, waaronder de mediapartijen SBS en Talpa. In de Mediabegrotingsbrief zal ook ingegaan worden op de gewenste samenwerking van de publieke omroep met streamingdiensten die onder de investeringsverplichting vallen zoals Netflix, Disney+ en Videoland. Deze samenwerking is van belang om productiebudgetten te kunnen stapelen, waardoor de kwaliteit en zichtbaarheid van producties kunnen worden vergroot."

Mediabegrotingsbrief 2026

De Mediabegrotingsbrief 2026¹⁰ waar het ministerie in haar reactie aan refereert is ontvangen op 14 november 2025. In deze brief staat met betrekking tot onderhavige toezegging op pagina 23-24 het volgende opgenomen:

"In dit kader verwijs ik ook naar een toezegging die voormalig staatssecretaris Cultuur en Media, Gunay Uslu, heeft gedaan aan de Eerste Kamer naar aanleiding van een vraag van het Kamerlid Prins (CDA) tijdens de behandeling van het wetsvoorstel voor de investeringsverplichting voor grote streamingdiensten. De vraag was om in te gaan op de mogelijkheid om investeringen die grote streamingdiensten doen op basis van de investeringsverplichting, te bundelen met budgetten van de publieke omroep. De investeringsverplichting - die is opgenomen in de Mediawet 2008 - houdt in dat grote streamingdiensten ten minste vijf procent van hun in Nederland gegenereerde relevante omzet investeren in Nederlandse culturele audiovisuele producties, waaronder minimaal 2,5 procent in films, series en documentaires. Ik ben het met het lid Prins eens dat het bundelen van budgetten, mede in het licht van de investeringsverplichting, belangrijk is. Grotere budgetten kunnen de kwaliteit en zichtbaarheid van culturele audiovisuele producties - waaronder films, series en documentaires - vergroten. Door het grote internationale aanbod met vaak hoge budgetten zijn kijkers gewend geraakt aan hoge kwaliteit van genoemde producties. Om grotere budgetten te realiseren is samenwerking tussen de publieke omroep en streamingdiensten van belang. Bij deze samenwerking gaat het naast de financiering van producties, ook om optimale zichtbaarheid voor het publiek van Nederlandse films, series en documentaires. Hiervoor zijn evenwichtige afspraken nodig over de financiële bijdragen van partijen en de verdeling van de exploitatierechten. Ook zijn heldere kaders nodig waarbinnen de gewenste publiek-private samenwerking kan plaatsvinden. De toelichting over het dienstbaarheidsverbod zoals beschreven in deze brief, kan partijen daarbij helpen."

(...) Uw kamer heeft mij er recent op gewezen dat er een aantal toezeggingen op het gebied van mediabeleid open staat. Van een aantal zaken is toegezegd dat daar in de beleidsreactie op het rapport van het Adviescollege Publieke Omroep op teruggekomen zou worden. De brief die mijn ambtsvoorganger op 4 april jl. aan de Tweede Kamer heeft gestuurd is die betreffende beleidsreactie. Ik stuur die brief nu als bijlage mee naar de Eerste Kamer opdat daarmee de toezeggingen op dit punt afgedaan zijn."

Beleidsreactie van 4 april 2025 op het rapport van het Adviescollege Publieke Omroep (adviescollege-Van Geel).

In voornoemde Mediabrief wordt verwezen naar de beleidsreactie op het rapport van het Adviescollege Publieke Omroep.¹¹ Met name in paragraaf 4.3.1 wordt ingegaan op verdeling van budgetten en de coördinerende rol van de NPO.

¹⁰ Kamerstukken I 2025/26, [36.800 VIII, B](#), p. 23-24.

¹¹ Kamerstukken I 2025/26, [36.800 VIII, B](#), [Bijlage brief 4 april 2025](#).

datum 27 november 2025

blad 7

Ambtelijk voorstel

De status van de toezegging (nu openstaand) als **voldaan** aanmerken.

- **Toezeggingen T03342, T03344 en T03345**

Toezegging Positie en taken van de Stichting CITO betrekken bij evaluatie (35.671) (T03342) - Ingediend: 1 februari 2022 - Status: openstaand

De minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van het lid Doornhof (CDA), toe om de werking van de scheiding van mensen, middelen en processen binnen de Stichting CITO te betrekken bij de evaluatie van het wetsvoorstel.

Reactie ministerie OCW:

De Tweede Kamer is op 3 april 2023 over deze toezegging, die is gedaan aan de Eerste Kamer, geïnformeerd met de brief 'Schooladvisering en doorstroomtoetsen primair onderwijs (po) 2023' (Kamerstukken II 2022/23, [31293, nr. 666](#)). De Eerste Kamer heeft een afschrift van deze brief ontvangen. Deze toezegging wordt meegenomen in de lange termijn evaluatie van de wet doorstroomtoetsen po. De evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoeksbureaus SEO en Oberon. In de onderzoeksopzet zijn expliciet als vragen opgenomen: hoe is de scheiding tussen de wettelijke taken van Stichting CITO ingericht, en hoe werkt deze scheiding in de praktijk? De evaluatie is in januari 2025 gestart. In het voorjaar van 2026 en 2027 vinden tussenrapportages plaats. In het voorjaar van 2028 zal de eindrapportage aan de Eerste en Tweede Kamer worden gezonden. De bevindingen van deze (tussen)evaluaties kunnen worden betrokken bij eventuele besluitvorming door een volgend kabinet over de inrichting van een gewijzigd stelsel.

Toezegging Onderzoek naar en monitoring van effect aanmeldmoment op motivatie van leerlingen (35.671) (T03344) - Ingediend: 1 februari 2022 - Status: openstaand

De minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs zegt de Kamer, naar aanleiding van vragen van de leden Fiers (PvdA) en Van Apeldoorn (SP), toe om onderzoek te doen naar de effecten van een later aanmeldmoment voor de motivatie van leerlingen en dit mee te nemen in de evaluatie van het wetsvoorstel.

Reactie ministerie OCW

Deze toezegging wordt meegenomen in de lange termijn evaluatie van de wet doorstroomtoetsen po. De evaluatie wordt uitgevoerd door onderzoeksbureaus SEO en Oberon. In de onderzoeksopzet zijn expliciet als vragen opgenomen: Wat zijn mogelijke neveneffecten van het nieuwe tijdspad, in het bijzonder van het vervroegen van de afname van de doorstroomtoets? In het bijzonder: welke gevolgen zijn er voor de motivatie van de leerlingen in groep 8 in de periode na afname van de toets? Zie verder de toelichting op toezegging T03342 voor het tijdspad van de onderzoeksrapportages.

Toezegging Evaluatie kwaliteit onderwijs en onderwijstijd na afname eindtoets (35.671) (T03345) Ingediend: 1 februari 2022 - Status: openstaand

De minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Pijlman (D66), toe dat de Inspectie van het Onderwijs ook expliciet toezicht zal gaan houden op de kwaliteit van het onderwijs dat leerlingen na afname van de eindtoets ontvangen alsmede de onderwijstijd, dat dit zal worden gemonitord en in de evaluatie van het wetsvoorstel zal worden meegenomen.

datum 27 november 2025

blad 8

Reactie ministerie OCW

Deze toezegging wordt meegenomen in de lange termijn evaluatie van de wet doorstroomtoetsen po. De evaluatie is in januari 2025 gestart. In het voorjaar van 2026 en 2027 vinden tussenrapportages plaats. In het voorjaar van 2028 zal de eindrapportage aan de Eerste en Tweede Kamer worden gezonden. De bevindingen van deze (tussen)evaluaties kunnen worden betrokken bij eventuele besluitvorming door een volgend kabinet over de inrichting van een gewijzigd stelsel.

Ambtelijk voorstel T03342, T03344 en T03345

Geadviseerd wordt de status van de toezeggingen (nu: openstaand) te handhaven en de deadlines van de toezeggingen te verplaatsen naar 1 januari 2028 in afwachting van de genoemde rapportages.

Achtergrond

De toezeggingen T03342, T03344 en T03345 worden meegenomen in de lange termijn evaluatie van de wet doorstroomtoetsen po. De evaluatie is in januari 2025 gestart. In het voorjaar van 2026 en 2027 vinden tussenrapportages plaats. In het voorjaar van 2028 zal de eindrapportage aan de Kamers worden gezonden.

- **Toezegging Onderzoek naar effecten leenstelsel en basisbeursstelsel (36.229) (T03627)** - Ingediend: 30 mei 2023 - Status: deels voldaan

De minister van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Fiers (PvdA), toe dat er breed onderzoek en monitoring gedaan zal worden naar de effecten van het leenstelsel en het basisbeursstelsel. Daarin worden aspecten zoals studielasten, woningmarkt, arbeidsmarkt et cetera meegenomen. De minister zal in een brief op een rijtje zetten hoe de (uitvoering van de) toezegging precies vormgegeven wordt.

Reactie ministerie OCW

De Eerste Tweede Kamer is op 6 december 2023 over deze toezegging geïnformeerd met de brief 'Toezeggingen aan lid Fiers (GroenLinks-PvdA) bij plenair debat Eerste Kamer wetsvoorstel herinvoering basisbeurs' (Kamerstukken I 2023/24, [36410 VIII, nr. C](#)). Het CPB-rapport waar in het rappel specifiek om wordt gevraagd, is reeds gepubliceerd (CPB (2024), 'Een betere kijk op studieschulden'). Dit is, volgens de voor het CPB gebruikelijke wijze, door het instituut zelf gedaan. Het kabinet acht de toezegging hiermee alsnog afgedaan. Het onderwerp wordt bij de beleidsdoorlichting 2027 opnieuw betrokken.

Ambtelijk voorstel

Geadviseerd wordt om de status van de toezegging (nu: deels voldaan) als voldaan aan te merken.

Achtergrond

De commissie besloot op [12 december 2023](#) T03627 als deels voldaan aan te merken en de deadline van de toezegging naar 1 januari 2025 te verplaatsen, in afwachting van de resultaten van het onderzoek van het Centraal Planbureau. Deze resultaten zijn inmiddels gepubliceerd. Het rapport 'Een betere kijk op studieschulden' is te raadplegen op de [CPB-website](#).

- **Toezegging Samenstelling groep nieuwkomers (36.373) (T03725)** - Ingediend: 26 september 2023 - Status: openstaand

De minister voor Primair en Voortgezet Onderwijs zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Van Apeldoorn (SP), toe om uit te zoeken om hoeveel

datum 27 november 2025

blad 9

kinderen van arbeidsmigranten en hoeveel kinderen van statushouders het gaat onder de nieuwkomers en dit mee te nemen in de contourenschets inzake de structurele bestending van het nieuwkomersonderwijs, die eind 2023 zal verschijnen.

Reactie ministerie OCW

Op 20 november 2024 en 24 juni 2025 heeft de staatssecretaris van OCW de Tweede Kamer nader geïnformeerd over de structurele bestending van het onderwijs aan nieuwkomers in het onderwijsstelsel (Kamerstukken II 2024/25 [32824, nr. 455](#) en Kamerstukken II [36373, nr. 24](#)). De afgelopen tijd heb ik verder verkend of en op welke wijze uit te zoeken is hoeveel kinderen van arbeidsmigranten en hoeveel kinderen van statushouders er zijn onder de groep kinderen die nieuwkomersonderwijs volgt. Ik moet concluderen dat een eensluidend antwoord niet te geven is. Deze achtergrondgegevens van kinderen worden op deze manier door OCW en DUO niet verzameld. Reden hiervoor is dat er geen specifiek doelgroepenbeleid wordt gevoerd ten aanzien van kinderen van arbeidsmigranten en statushouders in het onderwijs. In de verdere uitwerking van de juridische inbedding van het onderwijs aan nieuwkomers heb ik er aandacht voor dat het onderwijs zo goed mogelijk de belangen van verschillende doelgroepen dient.

De Eerste en de Tweede Kamer worden in het najaar van 2025 verder geïnformeerd over deze toezegging.

Ambtelijk voorstel

Geadviseerd wordt de status van de toezegging (nu: openstaand) te handhaven en de deadline van de toezegging te verplaatsen naar 1 januari 2026 in afwachting van de genoemde nadere informatie over de toezegging.

- **Toezegging Bezien of monitoring inzake inkomenspositie van makers in de av-sector voldoende beeld geeft ([36.176](#)) ([T03750](#))** - Ingediend: 24 oktober 2023 - Status: openstaand

De staatssecretaris Cultuur en Media zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Veldhoen (GroenLinks-PvdA), toe te bezien of de huidige monitoring inzake de inkomenspositie van makers in de av-sector voldoende beeld geeft of dat nog extra onderzoek nodig is. In gesprek met de procesbegeleider en de vertegenwoordigers van de makers wordt gewezen op de risico's van de samenloop van de investeringsverplichting en de auteursrechtenvergoeding.

Reactie ministerie OCW

Er is inmiddels sprake van extra onderzoek. In dit kader kan verwezen worden naar de antwoorden op de vragen van het schriftelijk overleg Jaarverslag en slotwet Ministerie van Onderwijs, Cultuur en Wetenschap (Kamerstukken 2024/25, 36 740 VIII), zie het verslag van het schriftelijke overleg met daarin de antwoorden op gestelde vragen (Jaarverslag 2024 - Staat van het Onderwijs 2025).¹² Hierin is actuele informatie opgenomen over het aandeel van makers in de creatieve sector voor de Nederlandse economie (zie pag. 41-42). Er wordt verwezen naar de meest recente satellietrekening Cultuur en Media van het CBS (2025).¹³ Voor wat betreft de economische omvang van auteursrechtrelevante industrieën wordt verwezen naar een recente studie van SEO 'Economic Contribution of Copyright Industries in the Netherlands - a study based on the WIPO Guide'.¹⁴ Daarnaast bieden de auteursrechttafels bij Platform ACCT, waaraan collectieve afspraken kunnen worden gemaakt door makers en exploitanten over arbeidsvoorwaarden (waaronder

¹² [Kamerstukken II 2024/25, 36 740 VIII, nr. 9.](#)

¹³ [Kamerstukken II 2024/25, 36 740 VIII, nr. 9, p. 53.](#)

¹⁴ [Kamerstukken II 2024/25, 36 740 VIII, nr. 9, p. 53.](#)

datum 27 november 2025

blad 10

auteursrechtvergoedingen), de mogelijkheid om sectoraal verdiepend onderzoek te doen. Zie onder meer de nota naar aanleiding van het verslag in de Tweede Kamer, (Kamerstukken II [36536, nr. 6, par. 2](#)).

Oordeel commissie

- **Toezegging Mogelijkheid van een accountantsverklaring in de uitwerking van de ministeriële regeling meenemen (36.176) (T03754)** - Ingediend: 24 oktober 2023 - Status: openstaand

De staatssecretaris van Cultuur en Media zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Prins (CDA), toe de mogelijkheid van een accountantsverklaring als bewijs van het voldoen aan de investeringsverplichting, in de uitwerking van de ministeriële regeling nadrukkelijk mee te nemen.

Reactie ministerie OCW

De verplichte accountantsverklaring is opgenomen in de Mediaregeling 2008, door een wijzigingsregeling die op 1 april 2025 in werking is getreden. Zie [Staatscourant 2025, 3178](#).

De investeringsverplichting is opgenomen in de Mediawet en bepaalt dat grote streamingsdiensten 5% van hun in Nederland gegenereerde relevante omzet moeten investeren in Nederlandse culturele audiovisuele producties. Minimaal 2,5% moet worden geïnvesteerd in Nederlandse films, series en documentaires. De door het lid Prins gevraagde verplichte accountantsverklaring is opgenomen in de Mediaregeling 2008 (door een wijzigingsregeling die op 1 april 2025 in werking is getreden). Zie [Staatscourant 2025, 3178](#). De wijziging brengt met zich mee dat grote streamingsdiensten die onder de investeringsverplichting vallen in hun verantwoording aan het Commissariaat voor de Media moeten voorzien in een controleverklaring door een externe accountant over de hoogte en samenstelling van de relevante omzet die verband houdt met alle door die media-instelling aangeboden commerciële mediadiensten op aanvraag in het betreffende boekjaar. Deze verplichting versterkt de transparantie en betrouwbaarheid van de financiële verantwoording.

Ambtelijk voorstel

Geadviseerd wordt om de status van de toezegging (nu: openstaand) als voldaan aan te merken.

- **Toezegging Bij evaluatieplan verschil investeringsverplichting bij commerciële mediadiensten op aanvraag en lineair meenemen (36.176) (T03757)** - Ingediend: 24 oktober 2023 - Status: openstaand

De staatssecretaris Cultuur en Media zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Veldhoen (GroenLinks-PvdA), toe om in het evaluatieplan mee te nemen dat de investeringsverplichting enkel geldt voor media-instellingen die commerciële diensten op aanvraag aanbieden en niet geldt voor het aanbieden van lineaire diensten, en te bezien of dit in de toekomst mogelijk aangepast moet worden.

Reactie ministerie OCW

De concept-AMvB (met regels bij een investering die geen doorgang vindt) en de ministeriële regeling (over de informatie die moet worden verschaft aan het Commissariaat voor de Media) zijn in 2024 opgesteld. Dat is nog voor het moment dat de betreffende streamers voor de eerste keer aan het Commissariaat moeten rapporteren. Streamers moeten vóór 1 juli 2025 rapporteren over hun relevante

datum 27 november 2025

blad 11

omzet en investeringen in 2024. De concept-AMvB zal na afstemming met het Commissariaat worden geconsulteerd bij betrokken partijen. Daarna zal deze worden voorgehangen bij de Tweede en Eerste Kamer.

De Eerste Kamer is op 7 november 2024 over deze toezegging geïnformeerd met de brief 'Agenda audiovisueel aanbod "Verbeelding door inzicht, talentontwikkeling en samenwerking"' (Kamerstukken I 2024,2024, [36176, nr. E](#)).

Ambtelijk advies

Geadviseerd wordt de status van de toezegging (nu: openstaand) te handhaven en de deadline van de toezegging te verplaatsen naar 1 juli 2026 in afwachting van de aangekondigde AMvB.

Achtergrond

In zijn brief van 20 juni 2024 heeft de staatssecretaris van OCW over de stand van zaken met betrekking tot moties en toezeggingen bij investeringsverplichting voor grote streamers (Kamerstukken I 2023/24, 36176, nr. D, p. 5) aangegeven dat toezegging T03757 (dat de investeringsverplichting enkel geldt voor media-instellingen die commerciële diensten op aanvraag aanbieden en niet voor het aanbieden van lineaire diensten, en te bezien of dit in de toekomst mogelijk aangepast moet worden) **zal worden meegenomen in het evaluatieontwerp**. De commissie heeft naar aanleiding hiervan op 2 juli 2024 besloten de status van T03757 als openstaand te handhaven en de deadline te verschuiven naar 1 januari 2025.

De commissie heeft de door het ministerie genoemde brief (Kamerstukken I 2024/25, [36176, nr. E](#)) op [26 november 2024](#) voor kennisgeving aangenomen en enkele daarmee verband houdende toezeggingen besproken (T03751, T03753, T03754 en T03756), niet zijnde onderhavige toezegging. Er wordt in deze brief ook niet expliciet gerefereerd aan T03757. In bijlage I bij deze brief (p. 8-9) bevindt zich echter wel een Evaluatieontwerp investeringsverplichting, die verband houdt met het onderwerp van onderhavige toezegging: immers is in eerdergenoemde brief *Kamerstukken I 2023/24, 36176, nr. D, p. 5* aangegeven **dat onderhavige toezegging zou worden meegenomen in het evaluatieontwerp**.

In **Bijlage 1. Evaluatieontwerp investeringsverplichting** staat onder meer opgenomen:

N.a.v. toezeggingen aan de Staten-Generaal zullen de volgende onderwerpen worden betrokken in fase 2:

- De mogelijkheid om videoplatformdiensten, zoals in Vlaanderen, onder de reikwijdte van de investeringsverplichting te brengen
- Gemengde businessmodellen, zoals een combinatie van VOD en lineaire diensten
- Publiek-private samenwerking (bundeling van budgetten t.b.v. productiekwaliteit en zichtbaarheid)
- Fair pay bij producties waarin is geïnvesteerd

Het ministerie kondigt in haar reactie een concept-AMvB aan met regels bij een investering die geen doorgang vindt. Na consultatie bij betrokken zal deze AMvB worden voorgehangen bij beide Kamers.

- **Toezegging Bij wetswijziging streektalen opnemen in artikel 3.29f van de Mediawet 2008 ([36.176](#)) ([T03758](#))** - Ingediend: 24 oktober 2023 - Status: openstaand

De staatssecretaris Cultuur en Media zegt de Kamer, naar aanleiding van een vraag van het lid Walenkamp (BBB), toe bij de eerstvolgende wetswijziging – waarvoor zo snel als mogelijk een wetsvoorstel zal worden ingediend – ook streektalen, zoals het Nedersaksisch en het Limburgs, in artikel 3.29f van de Mediawet 2008 op te nemen.

datum 27 november 2025

blad 12

Reactie ministerie OCW

De Eerste Kamer wordt in het najaar van 2025 geïnformeerd over deze toezegging.

De toevoeging van streektaalen wordt geregeld via het wetsvoorstel lokale omroepen, via een wijziging van artikel 3.29f Mediawet 2008. Dit wetsvoorstel is reeds in openbare internetconsultatie geweest en ligt momenteel voor advies bij de Raad van state. In genoemd artikel wordt steeds na "de Nederlandse of Friese taal" ingevoegd ", of een taal die in Nederland is erkend onder deel II van het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden". In de toelichting zoals die luidde ten tijde van de internetconsultatie, is hierover het volgende opgenomen: "Tijdens de parlementaire behandeling van het wetsvoorstel over de invoering van een investeringsverplichting voor Nederlands cultureel audiovisueel product heeft de toenmalige Staatssecretaris van OCW naar aanleiding van een vraag van het toenmalige lid van de Eerste Kamer Walenkamp toegezegd om bij de eerstvolgende wijziging van de Mediawet 2008 ook "streektaalen, zoals het Nedersaksisch en het Limburgs" in artikel 3.29f van de Mediawet 2008 op te nemen. De voorgestelde wijziging geeft gevolg aan deze toezegging. Door te verwijzen naar de talen die zijn erkend onder deel II van het Europees Handvest voor regionale talen of talen van minderheden (hierna: het Handvest) wordt geen onderscheid gemaakt tussen die talen. De erkende talen zijn: Papiaments, Limburgs, Nedersaksisch, Jiddisch (Jiddisj) en Romanes. De taal- en culturele criteria voor Nederlands cultureel audiovisueel product worden zo aangevuld met de erkende talen. Dit betekent dat ook producties in één van deze talen, of producties op basis van een scenario of origineel literair werk in één van deze talen, kunnen meetellen voor de investeringsverplichting. Naast de onder deel II van het Handvest erkende talen, worden in Nederland ook streektaalen (dialecten) gesproken. Voor de toepassing van artikel 3.29f kwalificeren de streektaalen als Nederlands".

Ambtelijk voorstel

Geadviseerd wordt de status van de toezegging (nu: openstaand) te handhaven en de deadline van de toezegging te verplaatsen naar 1 januari 2026 in afwachting van de aangekondigde informatie over de toezegging die in het najaar van 2025 wordt verwacht.